

HOECHST MOT KOMMISSIONEN

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (femte avdelningen)
den 16 december 2004*

I mål T-410/03,

Hoechst AG, Frankfurt am Main (Förbundsrepubliken Tyskland), företrätt av advokaterna M. Klusmann och M. Rüba, samt V. Turner, solicitor,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av W. Mölls, O. Beynet och K. Mojzesowicz, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av advokaten A. Böhlke, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut K (2003) 3426 slutligt av den 1 oktober 2003 i ett förfarande om tillämpning av artikel 81 EG och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/E-1/37.370 — sorbater) vad gäller sökanden, eller i andra hand om nedsättning till en skälig nivå av de böter som påförts sökanden,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden M. Vilaras samt domarna F. Dehousse och D. Šváby,
justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrund till tvisten

- 1 Genom beslut K (2003) 3426 slutligt av den 1 oktober 2003 (ärende COMP/E-1/37.370 — sorbater) (nedan kallat beslutet) fann kommissionen att flera företag hade överträtt artikel 81.1 EG och artikel 53 i avtalet om det Europeiska ekonomiska området (EES), genom att delta i en konkurrensbegränsande samverkan på marknaden för sorbater. Bland dessa företag återfanns bland annat Hoechst AG (nedan kallat Hoechst) och Chisso Corporation (nedan kallat Chisso), Tokyo (Japan).

- 2 Kommissionen beslutade på denna grundval att påföra de berörda företagen böter. För att fastställa bötesbeloppet tillämpade kommissionen riktlinjer för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 65.5 i EKSG-fördraget (EGT C 9, 1998, s. 3) (nedan kallade riktlinjerna) samt därefter meddelandet om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden (EGT C 207, 1996, s. 4).

- 3 Hoechst påfördes böter med 99 miljoner euro (artikel 3 b i beslutet) för sitt deltagande i den konkurrensbegränsande samverkan. Detta bötesbelopp återspeglade bland annat det förhållandet att Hoechst tillsammans med Daicel, Tokyo (Japan) hade varit ledande inom den konkurrensbegränsande samverkan (skäl 363–375 i beslutet). Hoechst medgavs dock en nedsättning med 50 procent av böterna på grund av att det hade samarbetat under undersökningen (skäl 455–466 i beslutet).

- 4 Vad gällde Chisso fann kommissionen att detta var det första företag som försåg kommissionen med avgörande bevis inom ramen för undersökningen. Chisso tillerkändes därför full immunitet och påfördes inte några böter (skäl 439–447 i beslutet).

Förfarandet

- 5 I ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 18 december 2003 har Hoechst väckt talan om ogiltigförklaring av beslutet i de delar som rör det, eller i andra hand om att beloppet av de böter som påförts det skall nedsättas till en skälig nivå.

- 6 Chisso ansökte den 26 april 2004 om att få intervensera till stöd för kommissionens yrkanden i målet i huvudsak.

- 7 I en inlägga som ingavs till förstainstansrättens kansli den 1 juni 2004 meddelade kommissionen att den inte hade några anmärkningar avseende Chissos ansökan om att få intervensera.

- 8 I en inlägga som ingavs till förstainstansrättens kansli den 15 juni 2004 yrkade Hoechst att förstainstansrätten skulle avslå interventionsansökan och förplikta Chisso att ersätta rättegångskostnaderna.

- 9 Ordföranden för femte avdelningen har i enlighet med artikel 116.1 tredje stycket i förstainstansrättens rättegångsregler hänskjutit förevarande interventionsansökan till nämnda avdelning.

Bedömning

Parternas argument

- 10 Chisso har inledningsvis gjort gällande att talan i huvudsaken syftar till att ett beslut riktat särskilt till det skall ogiltigförklaras. I detta avseende har Chisso anfört att det frivilligt har informerat kommissionen om existensen av en konkurrensbegränsande samverkan på marknaden för sorbater och att det har försett kommissionen med avgörande bevis avseende detta. Denna omständighet visar i sig att ett tillräckligt intresse föreligger.

- 11 Chisso har vidare anfört att det direkt berörs av Hoechsts påstående om att kommissionen gjort en felaktig bedömning när den funnit att Hoechst inte var det första företag som samarbetade med den. Chisso har i detta avseende anfört att det med rätta av kommissionen har ansetts som det första företag som samarbetade, med hänsyn till ett visst antal omständigheter som Chisso har erinrat om. Om förstainstansrätten skulle godta Hoechsts argument skulle Chisso således inte längre uppfylla de nödvändiga villkoren för att kunna åtnjuta en full immunitet och en nedsättning av böterna.
- 12 Hoechst anser däremot att beslutet avseende det, som endast det är föremål för förevarande talan, inte var riktat till Chisso. Även om man skulle anse att beslutet riktade sig till Chisso lika mycket som till Hoechst, så anser Hoechst att Chisso inte har något legitimt intresse av att intervensera i målet. I detta avseende har Hoechst påpekat att om det vinner bifall i förevarande mål i huvudsak så påverkar ändringen av artikel 3 b i beslutet inte på något sätt övriga föreskrifter i beslutet, exempelvis de föreskrifter som rör Chisso. Hoechst har särskilt åberopat förstainstansrättens beslut av den 25 februari 2003 i mål T-15/02, BASF mot kommissionen, REG 2003, s. II-213, och anfört att principen om *ne bis in idem* innebär ett förbud för kommissionen att göra en ny bedömning i sak av den överträdelse som beslutet avser. Även om kommissionen skulle kunna ändra sitt beslut särskilt avseende Chisso, så är sistnämnda bolags intresse av att hindra denna omprövning inte direkt och faktiskt utan endast indirekt och potentiellt.

Förstainstansrättens bedömning

- 13 Enligt artikel 40 andra stycket i domstolens stadga, vilken skall tillämpas på förfarandet vid förstainstansrätten enligt artikel 53 första stycket i samma stadga, har varje person som har ett berättigat intresse av utgången av en tvist — med undantag för tvister mellan medlemsstater, mellan gemenskapens institutioner eller mellan medlemsstater och gemenskapens institutioner — rätt att intervensera i ett mål.

- 14 Enligt fast rättspraxis skall begreppet intresse av utgången av tvisten, i den mening som avses i nämnda bestämmelse, definieras med utgångspunkt i själva tvisteföremålet och förstås som ett direkt och faktiskt intresse av utgången i förhållande till själva yrkandena, och inte som ett intresse i förhållande till de åberopade grunderna. Med utgången av tvisten skall nämligen förstås det slutgiltiga avgörande som gemenskapsdomstolen ombetts fatta, såsom det skulle se ut i domslutet. Det är bland annat nödvändigt att kontrollera att intervenienten direkt berörs av den ifrågasatta rättsakten och att det säkert föreligger ett intresse av utgången av tvisten. Det framgår även av rättspraxis att skillnad skall göras mellan interventionssökande som har ett direkt intresse av utgången av den tvist i vilken ogiltigförklaring av en viss rättsakt yrkats och dem som endast har ett indirekt intresse av utgången av tvisten med anledning av att det finns likheter mellan deras situation och någon av parternas situation (domstolens ordförandes beslut av den 17 juni 1997 i de förenade målen C-151/97 P (I) och C-157/97 P (I), National Power och PowerGen, REG 1997, s. I-3491, punkterna 51–53 och 57, beslutet i det ovan i punkt 12 nämnda målet BASF mot kommissionen, punkterna 26 och 27, samt förstainstansrättens beslut av den 4 februari 2004 i mål T-14/00, Ulestraten, Schimmert en Hulsberg m.fl., REG 2004, s. I-497, punkterna 11 och 12).
- 15 I förevarande fall konstaterar förstainstansrätten för det första att Hoechst genom sin talan har yrkat "att förstainstansrätten skall ... — ogiltigförklara ... beslutet i den del som det angår sökanden, ... — i andra hand sätta ned de böter som sökanden ålagts i ... beslutet till ett rimligt belopp".
- 16 För det andra skall det påpekas att beslutet, fastän det upprättats i form av ett enda beslut, måste anses utgöra en samling av enskilda beslut om fastställelse av överträdelser som begåtts av de företag som besluten är riktade till och i förekommande fall om påförande av böter. Denna uppfattning stöds dessutom av lydelsen av själva beslutet och särskilt av dess artiklar 1 och 3 (se, för ett liknande resonemang, beslutet i det ovan i punkt 12 nämnda målet BASF mot kommissionen, punkt 31, och där nämnd rättspraxis).
- 17 För det tredje skall det erinras om att en gemenskapsdomstol som skall döma i ett mål inte kan döma utöver vad som har yrkats (*ultra pepita*), och att

ogiltigförklaringen inte kan vara mer omfattande än vad som yrkats av sökanden. Om en mottagare av ett beslut beslutar att väcka talan om ogiltigförklaring kan gemenskapsdomstolen således endast ta ställning till de delar av beslutet som avser denna mottagare. De delar av beslutet som avser andra mottagare, delar mot vilka talan inte har väckts, omfattas däremot inte av den tvist som gemenskapsdomstolen skall avgöra (domstolens dom av den 14 september 1999 i mål C-310/97 P, kommissionen mot AssiDomän Kraft Products m.fl., REG 1999, s. I-5363, punkterna 52 och 53, och av den 15 februari 2001 i mål C-239/99, Nachi Europe, REG 2001, s. I-1197, punkterna 24 och 25).

- 18 Det skall slutligen påpekas att även om den bindande verkan som en gemenskapsdomstols dom om ogiltigförklaring har gäller både domslutet och domskälen till stöd för domslutet, kan en sådan verkan inte medföra att en rättsakt mot vilken talan inte har väckts och som skulle kunna anses vara olaglig på samma grund ogiltigförklaras. Anledningen till att hänsyn skall tas till dessa domskäl som redovisar de exakta skälen till den rättsstridighet som fastslås i domslutet är endast att den exakta innebörden av vad som har fastställts i domslutet skall kunna fastställas. Domskälen i en dom om ogiltigförklaring kan inte få verkan för personer som inte var parter i målet och med avseende på vilka det i domen inte kan ha fattats något som helst beslut (dom i det ovan i punkt 17 nämnda målet kommissionen mot AssiDomän Kraft Products m.fl., punkterna 54 och 55).
- 19 Mot denna bakgrund skulle de föreskrifter i beslutet som avser Chisso inte påverkas av en dom från förstainstansrätten om ogiltigförklaring av beslutet i de delar som rör Hoechst eller om ändring av beloppet av de böter som påförts Hoechst.
- 20 Chisso har således endast intresse av att Hoechsts yrkanden i målet i huvudsak avslås i den mån som en sådan ogiltigförklaring eller ändring som avses ovan, genom vilken riktigheten av de fastställelser och bedömningar avseende Chisso som gjorts i beslutet ifrågasätts, eventuellt kan få kommissionen att ompröva den immunitet som den tillerkänt Chisso.

- 21 Även om man antar att kommissionen kan ändra de föreskrifter i beslutet som avser Chissos immunitet, så utgör det intresse som avses i punkt 20 ovan inte något direkt och faktiskt intresse i den mening som avses i rättspraxis, utan på sin höjd ett indirekt och potentiellt intresse. I ett sådant fall kan Chisso för övrigt alltid göra gällande sina argument inom ramen för en talan om ogiltigförklaring som den kan väcka i förstainstansrätten mot ett sådant betungande kommissionsbeslut (se, för ett liknande resonemang, beslutet i ovan det i punkt 12 nämnda målet BASF mot kommissionen, punkt 37).
- 22 Med hänsyn till samtliga dessa överväganden drar förstainstansrätten slutsatsen att det intresse som Chisso gjort gällande inte kan anses vara direkt och faktiskt vad gäller utgången av tvisten i den mening som avses i artikel 40 andra stycket i domstolens stadga. Chissos ansökan om att få intervensera i målet skall följaktligen avslås.

Rättegångskostnader

- 23 Enligt artikel 87.1 i rättegångsreglerna skall beslut om rättegångskostnader meddelas i den slutliga domen eller i det beslut genom vilket förfarandet avslutas. Eftersom förfarandet i förhållande till Chisso avslutas genom detta beslut, skall beslut fattas om de rättegångskostnader som hänger samman med dess interventionsansökan.
- 24 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Hoechst har yrkat att Chisso skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Chisso har tappat målet, skall Chisso ersätta sina egna och Hoechsts rättegångskostnader i interventionsförfarandet. Kommissionen har inte framfört något yrkande i denna fråga och skall därför bära sin egen rättegångskostnad.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

följande beslut:

- 1) **Ansökan om att få intervensera avslås.**
- 2) **Chisso förpliktas att ersätta Hoechst's rättegångskostnader i interventionsförfarandet samt bära sina kostnader.**
- 3) **Kommissionen skall bära sin rättegångskostnad i interventionsförfarandet.**

Luxemburg den 16 december 2004.

H. Jung

Justitiesekreterare

M. Vilaras

Ordförande